

Број:

ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ
КОНКУРЕНЦИЈСКОГ САВЈЕТА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ЗА 2005.
ГОДИНУ

Сарајево, мај 2006. године

САДРЖАЈ

I.	МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА	3
II.	РЕВИЗОРСКИ ИЗВЈЕШТАЈ	4
1.	Налази и препоруке	4
1.1.	Систем интерних контрола	4
1.2.	Планирање и извршење буџета	5
1.3.	Набавке	6
2.	Кореспонденција	6

Прилог 1: Табела 1 «Извршење буџета за период 01.01. - 31.12.2005. године»;

Прилог 2: Коментари на нацрт Извјештаја број: 01-01-16-488/06 од 16.16.2006. године;

Прилог 3: Одговор на коментаре број: 05-1-16-309-4/09 од 19.06.2006. године.

I МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

- 1.1. Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија за ревизију) извршила је ревизију финансијских извјештаја и финансијског пословања Конкурентијског савјета Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Конкурентијски савјет) за 2005. годину.
- 1.2. Руководство Конкурентијског савјета је одговорно за финансијске извјештаје, за поступање у складу са законима и прописима и успостављање ефикасног система интерних контрола. Наша одговорност је да изразимо мишљење на основу ревизије коју смо извршили.
- 1.3. Законски основ ревизије садржан је у одредбама Закона о ревизији институција Босне и Херцеговине («Сл. гласник БиХ» број: 12/06). Ревизију смо извршили у складу са ревизијским стандардима Међународне организације врховних ревизорских институција – INTOSAI («Сл. гласник БиХ» број: 15/01). Ови стандарди захтјевају да ревизију планирамо и извршимо на начин који нам омогућава да се у разумној мјери увјеримо да су финансијски извјештаји састављени у складу са важећом законском регулативом и примјењивим рачуноводственим стандардима и да представљају тачан и истинит приказ пословања. Ревизија оцјењује и поузданост система интерних контрола којим се осигурава примјена закона и прописа, заштита имовине и поуздано извјештавање.
- 1.4. Ревизија је, на основу узорака, испитивала значајне трансакције, које потврђују износе у финансијским извјештајима, оцјену рачуноводствених начела приликом састављања финансијских извјештаја, оцјену значајних процјена извршених од стране руководства приликом састављања финансијских извјештаја, усаглашеност са законима и прописима и оцјену система интерних контрола. Сматрамо да ревизија коју смо обавили пружа разумну основу за давање нашег мишљења.

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји Конкурентијског савјета за 2005. годину приказују у свим значајним аспектима реално и истинито финансијско стање на дан 31.12.2005. године.

Без намјере даљег квалификовања нашег мишљења скрећемо пажњу на унапређење процеса планирања и праћења извршења буџета, на неблаговремено достављање Информације о систему интерних контрола реализованих у току године као и корективне радње предузете у циљу реализације препорука ревизије из протекле године и на обавезу досљедне примјене Закона о јавним набавкама (тачка 1.1., 1.2. и 1.3. Извјештаја).

II РЕВИЗОРСКИ ИЗВЈЕШТАЈ

1. Налази и препоруке

1.1. Систем интерних контрола¹

Ревизија је извршила испитивање система интерних контрола, административних и рачуноводствених процедура и квалитета финансијског управљања у КонкурENCIЈСКОМ савјету. Циљ ових испитивања је био да се увјеримо у којој мјери су оперативни циљеви остварени и колико су поуздани подаци на којима се базирају финансијски извјештаји, те да ли је финансијско управљање у складу са постојећим прописима.

Министарство финансија и трезора БиХ доставило је свим корисницима буџета Практични водич за ефикасну интерну контролу у институцијама Босне и Херцеговине² који садржава смјернице у вези израде Правилника о интерним контролама. Водич је усвојен у оквиру Акционог плана од стране Савјета министара БиХ и базиран је на, у свијету, широко прихваћеном моделу система интерних контрола од пет компоненти:

- контролног окружења,
- процјене ризика,
- контролних активности,
- информација и комуникација,
- мониторинга.

КонкурENCIЈСКИ савјет није до сада предузимао активности на изради Правилника о интерним контролама што је обавеза која произилази из одредби Закона о извршењу буџета.

Канцеларија за ревизију подржава овакав модел успоставе система интерних контрола, те препоручујемо руководству КонкурENCIЈСКОГ савјета да отпочне активности на изради Правилника о интерним контролама који ће се базирати на датим смјерницама Министарства финансија и трезора БиХ, а све у циљу отклањања ризика од евентуалних грешака и злоупотреба у пословању КонкурENCIЈСКОГ савјета.

• Контролно окружење

Контролно окружење је основа система интерних контрола којим се осигурава позитиван амбијент у ком запослени проводе различите активности и остварују своје обавезе у систему интерних контрола.

Највећа одговорност за успостављање система интерних контрола и самим тим и контролног окружења везана је за руководство КонкурENCIЈСКОГ савјета. Успостављање ефикасног и ефективног система интерних контрола највише ће користити руководству јер ће такав систем обезбиједити (у разумној мјери) заштиту пословања од превара, грешака и евентуалних злоупотреба.

• Процјена ризика

КонкурENCIЈСКИ савјет није успоставио јасне и недвосмислене циљеве пословања према подручјима и активностима свога пословања, тако да нису утврђени ризици у односу на поједине активности. Према томе, КонкурENCIЈСКИ савјет није у могућности вршити вредновање ризика са становишта значајности процјене појаве ризика, процјењивање

¹ Интерне контроле су јединствен процес који уводи организација као скуп поступака и мјера које осигуравају тачност и правилност евидентирања финансијских трансакција, њихову пуну усклађеност са законима и економично и ефективно трошење јавног новца.

² Погледати Инструкцију за развој и одржавање система интерних контрола од 08.03.2005. године коју је сачинило Министарство финансија и трезора БиХ и Акциони план за успоставу система интерних контрола у институцијама БиХ који је предложила радна група за израду и провођење Акционог плана за јачање система интерних контрола, а коју је именовао Савјет министара БиХ Одлуком број: 277/04 од 16.12.2004. године.

толеранције за поједине ризике и одређивање стратегије за поступање са ризицима. Овај дио процјене ризика је кључни за предузимање мјера за спречавање ризика који је садржан у контролним активностима.

Утврдили смо да КонкурENCIЈСКИ савјет није у прописаном року сачинио и уз годишње извјештаје за 2005. годину доставио Министарству финансија и трезора БиХ Информацију о систему интерних контрола реализованих у току године, као и корективне радње предузете у циљу реализације препорука ревизије из протекле године, како је то прописано одредбама члана 18. Правилника о финансијском извјештавању институција БиХ.

КонкурENCIЈСКИ савјет је накнадно, у току ревизије израдио и доставио наведену Информацију.

КонкурENCIЈСКИ савјет треба да дефинише циљеве пословања према појединим подручјима и активностима које нису само везане за финансијски аспект пословања. На примјер, процјена ризика се може утврдити за активности везане за финансијско пословање (буџет, набавке, посебни програми, финансијско извјештавање и сл.), као и за активности везане за опште пословање КонкурENCIЈСКОГ савјета.

Такође, скрећемо пажњу руководству КонкурENCIЈСКОГ савјета да треба благовремено израдити и уз годишње извјештаје доставити Информацију о систему интерних контрола реализованих у току године, као и корективне радње предузете у циљу реализације препорука ревизије из протекле године, како је то прописано одредбама члана 18. Правилника о финансијском извјештавању институција БиХ.

1.2. Планирање и извршење буџета

Анализом буџета установили смо да постоје одступања траженог у односу на одобрени, као и одобреног и извршеног буџета, а које су посљедица одређених слабости система интерних контрола овог процеса. Овдје се прије свега мисли на то да планирање није вршено на основу потребних улазних параметара као што су анализе стварних потреба за материјалним и људским ресурсима за извршење циљева и задатака, као и реалној основи за благовремену попуну упражњених радних мјеста предвиђених у траженом буџету. С друге стране, Министарство финансија и трезора БиХ извршило је умањење траженог буџета на ставци «Капитални издаци» без претходног усаглашења са КонкурENCIЈСКИМ савјетом, што је имало за посљедицу да је КонкурENCIЈСКИ савјет у току године два пута, по одобрењу Министарства финансија и трезора БиХ, извршио реструктурирање расхода којим је повећана ставка «Капитални издаци» у укупном износу од 50.000 КМ. Даље желимо скренути пажњу на процес израде плана за програм посебне намјене «Competition Advocacy» за који су тражена средства у износу од 80.000 КМ, а одобрена су у износу од 30.000 КМ. Обзиром да није дошло до утрошка тих средстава створене су резерве за реструктурирање на позицију «Капитални издаци».

Утврдили смо да КонкурENCIЈСКИ савјет није прекорачио поједине буџетске позиције као ни укупан буџет, али да постоје слабости у планирању буџета које се односе на значајно одступање одобреног од предложеног, као и извршеног у односу на одобрени буџет како у планираном броју запослених тако и у номиналним износима по појединој буџетској позицији.

Преглед траженог, одобреног, реструктурираног и извршеног буџета дат је у Табели 1. у прилогу Извјештаја.

С обзиром да је квалитетно планирање буџета, као стратешки важна основа за осигурање материјалних и људских ресурса, веома значајно за економично и транспарентно управљање средствима, предлажемо да се о буџету и његовом извршењу расправља и на сједницама КонкурENCIЈског савјета. Потребно је, такође уложити додатне напоре и побољшати комуникацију са Министарством финансија и трезора БиХ, те усагласити ставке на којима ће се евентуално умањење плана буџета извршити.

Ревизија препоручује да се планирању и извршењу буџета пројекта посвети више пажње, узимајући у обзир стварно потребне ресурсе за обављање планираних активности. Овакав начин повезивања планираних активности и финансијских средстава значајан је и са аспекта правилног извјештавања о извршеним активностима и постигнутим резултатима пројекта.

1.3. Набавке

Канцеларија за ревизију је уважила чињеницу да је 2005. година била прва година примјене новог Закона о јавним набавкама као и чињеницу да је јавни сектор током 2005. године био ускраћен за подршку институција чије је формирање предвиђено тим Законом. Међутим, испуњавајући свој мандат ипак истичемо обавезу поштивања норми Закона о јавним набавкама, те у намјери да допринесемо бољем разумијевању проблематике набавки, скрећемо вам пажњу на недостатке у процесима набавке које смо забиљежили током обављања ревизије.

Приликом набавки капиталних средстава у КонкурENCIЈском савјету нису у потпуности примјењиване процедуре прописане Законом о јавним набавкама. Наиме, прије отпочињања процеса набавки руководство није донијело одлуке о набавци капиталних средстава у којима би се требала процијенити вриједност набавке као и одредити поступак који се треба примјенити приликом конкретне набавке. Такође у КонкурENCIЈском савјету нису доносили одлуке о избору најповољнијег добављача након проведених процедура. Укупне набавке капиталних издатака извршене су у износу од 69.021,16 КМ.

Мишљења смо да се у КонкурENCIЈском савјету требају дослиједно придржавати важећих прописа који уређују пословање те институције па и у конкретном случају одредби Закона о јавним набавкама.

2. Кореспонденција

КонкурENCIЈском савјету је уручен нацрт Извјештаја о извршеној ревизији за 2005. годину, на разматрање и достављање коментара на налазе ревизије.

У остављеном року од 15 дана, КонкурENCIЈски савјет је доставио своје коментаре на нацрт Извјештаја. КонкурENCIЈски савјет није доставио нове доказе који би утицали на измјену налаза садржаних у нацрту Извјештаја.

У прилогу Извјештаја достављамо вам коментаре КонкурENCIЈског савјет и наш одговор.

**ЗАМЈЕНИК ГЕНЕРАЛНОГ
РЕВИЗОРА**

мр Драган Кулина

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Миленко Шего